

Uredništvo in upravišstvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 110.

Maribor, dne 20. septembra 1909.

Letnik I.

Zadnje četrletje je blizu. Zato se nam zdi umestno opozoriti vse naše cenjene bralce in naročnike, da ponove naročnino in skušajo kolikor največ mogoče pridobiti novih naročnikov „Straže“. Stane do novega leta 3 K. Naj ne bo somišljenika, ki bi ne bral, naročil in plačal „Straže“!

„Die Internationalen sind mir lieber als Ihr!“

»Die Internationalen sind mir lieber als Ihr!« Te besede je zaklical voditelj narodne stranke dr. Kukovec v deželni zbornici svojim slovenskim, na narodnem programu izvoljenim tovarišem, ki so mu očitali, da je dal svojo interpelacijo podpisati od nemških socijev.

Človek v prvem trenutku ostrmi, ko sliši, da tako govori slovenski poslanec. Javno si upa izjaviti, da gre v deželnem zboru rajši s socialdemokratsko internacionalo nego s svojimi rodnimi brati. Zraven pa še je obtežljivo, da vsi deželnozborski socialdemokratski poslanci pripadajo nemški narodnosti in grede v narodnih zadevah navadno z nemškimi nacionalci skupaj.

Dr. Kukovec nima izgovora, da je iskal podpise pri nemški socialdemokraciji. Pri Slovencih sploh ni iskal podpisa, ampak šel je kar naravnost k Nemcem ter pri njih prosjačil.

Zdi se nam sicer verjetno, da dr. Kukovec pri slovenskih tovariših ne bi dobil podpisov in jih menda tudi ne bo dobil, dokler ne prekliče grdi osebni napadov na slovenske deželne poslance in dokler ne da sploh povoljnih garancij, da bodo njegovi listi opustili nizkoten osebni boj.

A tudi v tem slučaju bi ne smel dr. Kukovec kot narodnjak k Nemcem, in naj so si tudi samo socialdemokrati, ker tega ni bilo treba. Slovenski deželni poslanci, izvoljeni od S. K. Z., vestno vršijo svojo narodno dolžnost tudi v Gradcu, in bilo bi dobro in vzgojevalno, da se dr. Kukovec rajši ob njihovem delovanju vzgleduje in pusti Nemce pri miru. Toda mir z brati mu je zopern, ljubša mu je zveza z Nemci nego s slovenskimi tovariši. Za to pa značilen vsiklik:

»Die Internationalen sind mir lieber als Ihr!«

Druga seja deželnega zbora 17. sept.

Vršile so se volitve v razne odseke. Poslanci S. K. Z. so zastopani po dva v vseh odsekih; o tem poročamo na drugem mestu. Dr. Kukovec ni izvoljen v nobeden odsek.

Poslanci S. K. Z. so vložili več predlogov in slovensko interpelacijo. Nečuvjeni škandal je povzročil že v prvi seji dr. Kukovec. Dočim zahtevajo poslanci S. K. Z. enakopravnost slovenščine v zbornici, stavi isti dan ta vodja radikalne Nar. stranke na vlado nemško interpelacijo. Ko se je ta čitala in so se imenovali kot podpisatelji tudi nemški socialdemokrati, so z ogorčenjem klicali poslanci S. K. Z. nasproti dr. Kukovcu v slovenskem jeziku: Čujmo! Čujmo! Rajši z Nemci kot s Slovenci! Zivel Hans Woschnagg! Bodite pošteni, potem bomo vas podpirali!

Za dr. Kukovec je bil jako mučen ta prizor: cela zbornica je gledala na siromaka, ker ni rad slovenskih medklicev znala, za kaj da se gre. Dr. Kukovec je le nervozno dregetal na stolu in se v svoji nervoznosti tako spozabil, da je samo nemško klical nekaj besedi. Slišali smo le stavek: „Die Internationalen sind mir lieber als Ihr!“ Pokazali so mu poslanci tudi številko „Narodnega Dnevnika“, v katerem s podpisom napada poslance S. K. Z.

Z dejstvom, da je dr. Kukovec dal podpisati interpelacijo nemškim socialdemokratom, so pretrgane vse vezi med poslanci S. K. Z. in njim. To se mora pribiti za vselej!

nujejo Nemci „Sternwarte“ — in menda tudi ne zastopni.

Da šolska mladež lažje najde različne kraje na zemlji, preprežena je s črtami po dolgem in po črez, kakor da je zavita v mrežo. Ker je pa barokam lahko nevarno to omrežje, mislijo je v kratkem odstraniti. Večidel zemlje pokriva voda, ki pa ni pita. Kdor jo pa le hoče piti, pravi jej: kislavoda. Če vprašamo, za kaj rabijo ljudje morsko vodo, moramo reči, da večidel za morskoro bolezen.

Z ozirom na take ljudi, ki zrajejo le do pet šteti, je suhi del zemlje razdeljen na pet delov, med katerimi je najznamenitejši Evropa, ki ima ravno zaradi tega tudi evropski sloves.

Zemljepis razločuje v Evropi več dežel, izmed katerih hočem omeniti le bolj znane.

Tu imamo pred nosom najprej Špansko. Ime vem, da je znano vsakemu, ki je že kdaj „špano vlekel“, ali s „španišorom“ tapen bil. Slovi posebno zaradi dobrega kostanja in pa zavoljo vasi, ki so menda tolike, da jih nekateri dijak celo pri nas v šoli vidi, kadar je vprašan (vsaj profesorji tako trde). Imajo pa tudi tam posebne igre ali ljudske veselice, kjer se fantje bojujejo z biki. Pri takih prilikah večidel žival borilec čreva izpusti, kar je tudi špansko! Tudi po lepo Vido je prišel črn zamorec, da je šla dojit španskega kralja. Neki Nemec trdi, da je na Španskem le grdo vreme, „seit die schönen Tage von Aranjuez vorüber sind.“ — Mogoče!

Francija se drži s Pyreneji Španske, z nevoljo pa Nemčije. Francoze pominja tudi Kranjci, ker so jim prinesli fronte in „francoze“ in — če je gospod Vrhovec prav videl — tudi nekaj kmetov postrelili v Novem Mestu. Doma slove po svoji srbo-

Poslanci Slovenskega kluba so v drugi seji deželnega zbora stavili predloga zaradi različnih hudih uim po posameznih volilnih okrajih in sicer:

1. Poslanca Roškar in Robič sta vložila predlog, s katerim zahtevata od dežele in države pomoč za v mariborskem političnem okraju po toči in po vodnji poškodovane.

2. Poslanca Ozmec in Meško sta stavila predlog, naj se da poškodovancem po toči v ormoškem in ptujskem okraju izdatna podpora (v živilih in v denarju).

3. Poslanci dr. Jankovič, Pišek in tovariši so stavili predlog radi toče, ki je dne 26. majnika t. l. hudo oškodovala vinograde mnogih posestnikov v občinah: Imeno, Drenskobro, Verače, Pilštanj, Virštanj in Buče v kozjanskem okraju.

4. Poslanca dr. Verstovšek in Pišek sta stavila predloge za podporo po toči in uimah poškodovane posestnike občine Mislinje, St. Ilja, Pameče (slovenjgr. okr.), Janžev vrh, Sv. Primož (marenb. okr.) in St. Janž na Vinski gori in Kozjak, občina Velenje (šoštanski okraj), in pozvala vlado in deželo, da prispeva hudo prizadetim z izdatno pomočjo.

5. Deželni poslanci dr. Benkovič, Terglav in Pišek so stavili predlog za podporo posestnikom, ki so bili poškodovani po toči dne 3. avgusta t. l. v občinah Sv. Krištof, Dol, Trbovlje, Marijagradec, Svetina, Jurklošter, Prožin, Teharje in okolica Celje v političnem okraju Celje.

Dne 17. septembra so interpelirali dr. Verstovšek in tovariši ekselenco grofa Attemsa in deželni odbor v zadevi razobešanja zastav na deželnem dvoru o priliki Súdmarkine slavnosti v Gradcu.

Izmed Slovencev so izvoljeni v različne odseke in sicer:

v finančni odsek: dr. Koryšec in dr. Verstovšek;

v učni odsek: Ozmec in Vrečko;

v peticijski odsek: Terglav in Meško;

v kulturni odsek: Pišek in Novak;

v odsek za občinske zadeve: Roškar in dr. Benkovič;

v železniški odsek: dr. Benkovič in dr. Jankovič.

Odločen nastop naših deželnih poslancev nemškim listom ne da miru. „Tagespost“ poroča tudi o utisu naših poslancev na nemške kolege in pravi: „V krogih nemško-liberalnih poslancev je nastop Slovencev pri otvoritvi deželnega zbora, kjer so

ritosti, da se namreč dostikrat med seboj tepo, če nima kdo vnanjih časa in prilike pretepati jih. Izmed njihovih bivših vladarjev sta znamenita zlasti oba Napoleonoma (prvi in zadnji), ker sta vsled nenevarno umnega gospodarstva prišla na kant. Oba spričujeta, da je od vzvišenega do smešnega reslo jeden korak in včasih še prav majhen.

Anglija je dežela, ki pravzaprav nikamor ne meji in kjer po posebnem naključju bivajo Angleži. Naletiš pa na nje tudi v Svici ali na Kranjskem, na primer na Bledu, ali na binkoštni ponedeljek tudi v postojnski šami. Vsled megle, ki jo imajo vedno doma, so nekako posebno utrjeni, tako, da če se kateri ponesreči na železnici in mu zadnje četrti odtrga, ne kliče na pomoč zdravnika, marveč sprevoznika, rekoč: „Sie Schaffner, bringen Sie mir so gleich das Beschuerdebuch!“ Znano je tudi, da slabo nemščino govore, čeprav so bili njih predniki na Nemškem doma. Če želi kateri v gostilni par pečeni polžev, pravi navadno: „Kellner, ik uollen zwei gebackene — Hausbesitzer!“ Celo njihovi izdelki, s katerimi kramarijo po celem svetu, odlikujejo se od drugih po tem, da so „englisch.“

Svica, kjer imajo že od nekdaj gore s snegom in ledom pokrite in torej leto in dan lahko uživajo sladoled. Hude žeje ni treba trpeti zaradi obilnih jezer, pa vendar, kakor je slišati, ni do sedaj še nihče polakomnil se, da bi šel tje za kralja. Zaradi svobodoljubnosti bila je do najnovejših časov pravo pribežališče raznih zločincev. V manjši obliki vidi se Svica v Ljubljani pri gradu Tivoli in menda tudi blizu Dobrove nekje. Kdor roma v Rim, vidi švicarje lahko v papeževi palači, kar kaže, da tudi iz Svice drži pot v Rim, kakor iz vsake vasi.

(Malje prihodnj.)

PODLISTEK.

Naš planet in njegovi prebivalci.

(Za poduk in kratek čas tistim, ki jim je večasi dolg čas).

Med najprijetnejše vrste zgodovine, o katerih nam pripoveduje znanost, šteje se po vsi pravici kulturna zgodovina. Obravnava namreč človeka in njegovo omiko ter se suče kakor človek na površju zemlje; zato je hočem tudi predmet, ki ga znači gorrenji naslov, obravnavati kolikor mogoče površno.

Ce pogledamo zemljo, vidimo na prvi pogled, da je dvajset milijonov milj. oddaljena od solnca. Ker bi najhitreji brzovlak potreboval 3600 let, da bi prišel od solnca na zemljo, lahko umemo, da, če bi danes s kakim takim brzovlakom pripeljali se na zemljo, bilo bi moralo v drugo zvoniti za odhod iz solnca nekako takrat, ko je Abraham mislil darovati svojega sina Izaka.

Zemljo prštevamo zvezdam. Večina zvezd nima dandanes skoraj nikakega pravega namena, le v davno minolih časih rabili so je zvezdoslovci za vedeževanje. O Wallensteinu pripovedujejo, da je preveč držal na nje ter zaradi njih zgubil večino bitk.

Primeri se, da mora človek dolgo čakati, predno ugleda kako zvezdo. Natančneje o tem vedo povedati vojaki, ki so iz prostakov postali korporali, oberpionirji itd.

Kraj, kjer tako čakanje traja najdalje, ime-

prišli isti z znaki Orla, zbudil veliko nevoljo. Na prvi pogled se vidi, da je to demonstracija in ne kako izzivanje. Ob enem je tudi za opomniti nastop slovenskega kaplana Korošca, ki se je pritožil vsled tega, ker namestnik in deželni glavar nista deželnega zbora tudi slovensko pozdravila.

Politični pregled.

Deželni zbori.

Solnograški je sprejel predlog, da se uveljavi nemščina kot uradni in deželni jezik. Proti so glasovali socialdemokrati.

Dalmatinski sklène adreso, v kateri se izraža upanje, da se Dalmacija kmalu združi s Hrvaško in Slavonijo. Dalje se bo pečal tudi z znanim zagrebškim procesom, uvedbo državne policije, z železniškimi in raznimi narodno-gospodarskimi vprašanji.

Iredenta na Tirolskem.

Zaradi iredentičnih agitacij so zaprli brata Scotoni, dijaka Lubich, uradnika Mattini, trgovca Calza, uradnika Polarija in občinskega svetnika Larcharja.

Novi davki.

Skupni ministrski svet se je pečal v zadnji seji v prvi vrsti z državnim proračunom za l. 1910 in dovoljenjem večjih izdatkov tekočega leta. Veči izdatki imajo trojen značaj: 1. Obstoje iz svote 54 mil. kron, ki se izplačajo na Turčijo, 2. in 3. točke obsežati znesek 160 mil. kron, ki jih je požrla bosanska aneksija.

Skupno bo torej treba pokriti 216 mil. kron, bodi v obliki naknadnega kredita, bodi na kak drug način. Ti izdatki so bili napravljeni v sporazumu z obojestranskima vladama in ne obstoji v tem oziru nikako nesporazumljenje. Nasprotstva pa so se pojavila med skupno vlado in obojestranskima vladama glede proračuna za leto 1910.

Vojna uprava in vodstvo mornarice zahtevata namreč izdatke, proti katerim se upirata oba finančna ministra. Zato so sklenili, da se gotove točke vrnejo dotičnim strokovnim komisijam, da po možnosti zmanjšajo izdatke. Zdi se, da se konečno vendarle posreči, izdatke znatno zmanjšati.

Iz vse te latinščine se more sklepati le toliko, da morajo biti avstrijski davkoplačevalci pripravljeni na nova bremena in nove davke!

Čehy in najvišje sodišče.

Najvišje vojaško sodišče je zadnje dni razsodilo, da besede: „Čechisches Luder! Čechische Bagage!“ ne tvorijo vojaškega hudodelstva. Dozdaj se je namreč smatrala vsaka taka žalitev za vojaško hudodelstvo. Zadeva je ogorčila vse češke kroge.

Ogrska kriza.

Cesar je zaslišal Apponyja in Košut se je sporazumel z ostalimi ministri ter zdaj rešujejo skupno ogrsko krizo. Apponyja, o katerem se trdi, da bo prihodnji ogrski ministrski predsednik, socialci zelo napadajo.

Volilna pravica gališkega dež. zbora.

Vsepoljska stranka je odposlala k deželnemu maršalu Badenju in načelniku komisije za volilno reformo Glabinskemu deputacijo, v kateri so zastopniki iz 42 okrajev in 20 deželnih poslancev. Deputacija je prosila, da se volilna reforma reši še v tem zasedanju. Badeni je obljubil storiti potrebne korake in tudi Glabinski je izjavil, da ga veseli, ker širši krogi zahtevajo razširjenje deželne avtonomije.

Srbija in Grška.

Na Srbskem in Grškem nočejo utihniti vprašanja zaradi spremembe dinastije. Na Srbskem se trudi bivši kraljevič Jurij, da bi zopet postal prestolonaslednik. Za seboj ima mnogo častnikov. Prestolonaslednika Aleksandra so sedaj odposlali študirat na borsko vseučilišče. Druge vesti pravijo, da se hoče kralj Peter odpovedati prestolu in da sam nasvetuje, naj se pokliče na prestol kak angleški princ. Velika mizerija za Karadžordževića je, da so ubogi. Tudi na Grškem med častniki vedno vre proti sedanjemu kralju in tudi on namerava se odpovedati. Angleži so mu baje ponudili pomoč, a on je odrekel, ker svojega prestola noče braniti s tuji mi bajoneti.

Raznoterosti.

Iz poštne službe. Trgovsko ministrstvo je nadkontrolorja Martina Hočevarja v Gradcu upokojilo po dolgoletnem vestnem službovanju.

Sodnijska imenovanja. Dvornim svetnikom je imenovan nadsvetnik Anton pl. Wurmser, nadsvetnikom pa svetniki Anton Liebisich, dr. Gustav Wokarn, dr. Fraidl, svetnikom Jožef Stergar in Albert Kokol, sodnijskim tajnikom dr. Metod Dolenc.

Dr. Kukovec bi se bil skoro zgubil v četrtek v Gradcu. Po zborniškem zasedanju ga je ves ljubi dan pustil iskati glavar po mestu, da bi ga bil še vsaj poučil, kako je običajno delovanje v deželnem zboru. Glavar ima pač usmiljenje ž njim, ker ve,

da je on sam v zbornici „divjak“ in nima nikjer nobene zaslombe; zato mu je hotel najbrže on dati prva navodila. Toda zgubil se je, in niso ga mogli najti do večera. Toliko bi se vendar moral že brigati za deželni zbor, da bi se bil poučil iz pravilnika, koliko podpisov mora imeti interpelacija. On je torej prekomoden, da bi si teh par vrstic pravilnika prebral, kako se bode je še trudil za drugo delo!

Dr. Kukovec v deželnem zboru. Ne bavili bi se z dr. Kukovcem toliko in pustili ga bi na miru, ker se nam že itak smili radi njegove klaverne vloge v deželni zbornici. Toda hrzovaj v „Narodnem Dnevniku“ iz Gradea, za katerega gotovo dobro ve tudi dr. Kukovec, nas primora k temu. Brzjavno poročilo laže, da so poslanci S. K. Z. sklenili z Nemei dogovor, da niso ti volili dr. Kukovca v nobeden odsek. To je nesramna laž: dejstvo je, da ni imel Slovenski klub z Nemei nobenega dogovora, temveč se je kratkomalo le v pisarni naznanilo, da Slovenski klub kandidira v odseke po dva zastopnika, katere je nominiral. Velika laž je tudi, da je zaradi napadov na njega iskal podpisov pri nemških socialdemokrati. Dr. Kukovec je stavil nemške interpelacije že v četrtek, nemški socialdemokrati so mu podpisali interpelacije v petek pred 11. uro, poslanci S. K. Z. so dr. Kukovca še le napadali vsled teh podpisov, ko se je interpelacija že prebrala v petek po 12. uri. Ti podpisi so bili tudi edini vzrok napadov na dr. Kukovca. Sedaj pa si upajo ti lažniki brzjaviti v Celje, da je dr. Kukovec iskal podpisov pri socialdemokrati vsled napadov naših poslancev. To so možje!

Izseljevanje čez Trst. Meseca avgusta l. l. se je izselilo čez Trst v Severno Ameriko 928 izseljencev, proti 316 tistega meseca lanskega leta. Tudi izseljevanje v južno Ameriko zelo narašča. V La Plata se je izselilo avgusta 348 oseb, lansko leto avgusta 252. Od 1. januarja do 30. avgusta se je peljalo iz Trsta 10.963 izseljencev v Severno Ameriko, lani v tem času 2759 izseljencev. Izseljevanje v južno Ameriko znaša letos do 31. avgusta 3199, lani v tem času 2960. Te številke kažejo, kako zelo izseljevanje narašča.

Proti pomanjkanju krme. Danes dne 20. sept. se je vršila pri namestniku seja glede pomožne akcije proti pomanjkanju krme. Od Slovencev so se udeležili te seje državna poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič, deželni poslanec Robič in dr. Hohnjec.

Gradec. Včeraj, v nedeljo dne 19. t. m. je bilo v društvu Kres poučno predavanje. Predavati je prišel iz Maribora državni in deželni poslanec dr. Korošec. Društvo se lepo razvija in upati je, da bo Kres postal kmalu zbirališče vseh krščansko-socialnih Slovencev.

Narodno radikalno dijaštvo, ja imelo zadnje dni pretečenega tedna svoj sestanek v Ljubljani. K temu sestanku je tudi prišlo precejšnje število čeških dijakov, katere so nameravali radikalci in svobodomislci slovesno sprejeti, pa so jih trikrat šli zaman čakati, ker so še le prišli drugo jutro — slabo predznamenje za cel shod. Zborovali so pod zaščito par. 2. Da se je grdo zabavljalo čez klerikalce, se razume, ker je tako zabavljanje glavno narodno-radikalno orožje. Tako pri otvoritveni seji se je izreklo nesramno sumničenje: „Klerikalci imajo med seboj ljudi, ki so prodali svoje prepričanje, hinarce, koristolovce; pri nas pa je glavni pogoj značajnost.“ V tem tonu so radikalni rešitelji slovenske domovine dalje govorili.

Med Zalokar se je pokazal slabega zgodovinarja, trdeč, da so klerikalci posnemalci ljudsko-izobraževalne ideje, ki so jo seveda našli narodni radikalci. Kdor pa pozna razvoj in napredek izobraževalnega dela med našim narodom, ve, da je narobe resnično.

Zanimivo je stališče narodnih radikalcev napram veri. O tej stvari se je izjavil isti Zalokar: „Naša sruja je napačna in zahteva glede vere kot socialnega faktorja javno, brezobzirno kritiko, ki naj ustvari v dijaštvu samostojno, svetovno naziranje.“ Mladi prijatelji, če vi mislite s tem temeljnim svojim načelom narod rešiti, se jako motite. Za naš narod vera ni samo socialen faktor, ampak tudi glavni pogoj njegovega narodnega obstoja. Zato je edina sreča za naš narod, da odklanja tak radikalizem. Sicer pa, mladeniči, predno se upate kritizirati tako važno in sveto reč, kakor je vera našega naroda, učite se prej! Za kritiko ste nesposobni, vaša brezobzirnost se le kaže v praznih zabavljicah in puhlih podmenah.

Iste vrednosti je tudi stališče, ki ga narodni radikalci zavzemajo z ozirom na rešitev jugoslovanskega vprašanja. Po njih misli se to vprašanje da samo rešiti z naprednim in svobodomiselnim delom. Kaj ne da, take stranke, kakor je narodno-napredna na Kranjskem in pokretaška na Hrvaškem, in njim slične svobodomiselnih stranke bodo rešile jugoslovansko vprašanje! Vidi se, da ti ljudje niso godni ne za rešitev našega naroda, ne za rešitev Jugoslovancev.

Pri veselem omizju se spomnite sklada S. K. Z.!

Pirštingerjeva zadeva — Narodni Dnevnik in liberalci.

Ostudno zavračanje liberalnih grehov na našo stranko presega že vse meje. Kakor so v Woschnagovi zadevi hoteli ti brezvestni obrekovalci vreči svojo sramotno postopanje na člane S. K. Z., tako podtikavajo sedaj namestitev Pirštingerja deželnemu odborniku Robiču, ki je bil edini, ki je popadnoma korektno postopal. Ker je podtikal ta greh „Narodni Dnevnik“ deželnemu poslancu Robiču, je naša dolžnost, da osvetlimo to zadevo v javnosti.

Radi Pirštingerja se plete zadeva že nad eno leto, torej še iz dobe, ko je bila stara delegacija v deželnem zboru, najzvestejša zaslomba celjskega „N. D.“ Ko sta imela Pirštinger in Zupanc v Gradcu predavanja pred poslanci in deželnimi odborniki, sta bila navzoča takratna slovenska poslanca Roš in dr. Jurtela in steber Narodne stranke Mursa. Po predavanju je vprašal odbornik Robič te slovenske odposlanca glede možnosti jezika, toda ni več slišal od teh, da bi Pirštinger ne bil zmožen slovensščine. Začuden je gledal, ko je celo zatrdel, da je Zupanc govoril veliko boljše nemško kot Pirštinger, pa pa boljše slovensko, kar neki ni bilo res, ker je Zupanc v obeh jezikih boljše predaval. Toda vtis je neki bil tak, kakor smo poprej navedli.

Gospod deželni odbornik se je tudi informiral radi Pirštingerjeve afere v Ljutomeru; ker je to zadevo zlasti navajal „Narodni Dnevnik“, se je obrnil tudi do Hočevarja v Središči, kaj je na tem; toda ni dobil nobenih podatkov, da bi jih bil lahko uporabil. Dasi se je celo gospod Mursa izjavil po predavanju, da je Pirštinger zmožen slovensščine, je deželni odbornik vstrajal na svojem stališču in to tudi zagovarjal s tem, da ne zadostuje za potovalnega učitelja, če govori le slovensko narečje kakor Pirštinger.

Storil je torej deželni odbornik vse korake in glasoval proti s ponovnim utemeljevanjem. Če ga preglasuje velika večina deželnega odbora, vprašamo samo gospode, ki so največ zavozili v tej zadevi, ali se naj stepe v seji z nasprotniki, ali naj radi tega odloži odločniško mesto? To dejstvo kaže dovolj, da je storil Robič vse korake, ki so bili le mogoči, pač pa niso storili liberalci svoje dolžnosti. Sedaj pa hočejo že vračati krivdo na pristaše S. K. Z. To je znana stara lumparija, s katero delujejo najožji pristaši „N. D.“

Slovenski klub je to vprašanje razmotrival in celo zahteval od odbornika Robiča pojasnila, ki je pa vse poslance prepričalo o močnem njegovem nastopu. Zato mu je izrekel Slovenski klub tudi svoje zaupanje.

Štajersko.

Orehova vas. Izzivanje brez konca! Ko čkam dne 12. t. m. na postaji Orehovavas-Slivenica na večerni vlak, ki privozi iz Pturja, zaslišim hurensko vpitje, kaj pa je blo? Bila je skupaj cela tolpa heilarjev, ki so kričali na vsa pretege: Heil, Heil, Heil und Sieg!! To naravnost škandal brez prime-re, da nas ti todalni izzivajo na naši domači zemlji. Tem je dovoljeno vse: škandalozno izzivanje, pretepanje Slovencev na kolodvorih, prepevanje protiaustrijskih pesmi itd., po drugem kraju nas pa spet šikanirajo uradniki; to vse nas mora odzvati na skupen odpor. Svaka sila do vremena! Zatorej pa Slovence, zavedajte se povsod svojih narodnih dolžnosti.

Ptuj. Veselica esperantistov se je včeraj dobro obnesla vkljub veliki protiaagitaciji „Nar. Dnevnika“ in raznih liberalnih kapacitet. Igre so bile igrane jako dobro in „Trije tički“ so vzbujali viharje smeha. Zelo dobro so bile izvajane tudi tamburaške točke. Pri tem moramo omeniti, da je „Nar. Dnevnik“ s svojimi hlapeci povzročil veliko protiaagitacijo proti tej slavnosti s pompom, da jo prirejajo — klerikalci. Bomo si zapomnili in tudi odgovorili, in sicer tako, da bo „internacionalnim“ Dnevnikarjem še dolgo po ušesih brnelo.

Mislinja. V nedeljo gremo vsi v St. Ilj na shod S. K. Z., ki se vrši ob 8. uri zjutraj pri Hoferju. Nubeden naj ne ostane doma!

Podgorje. Včeraj je umrla žena našega župana g. Janeza Verčkovnika p. d. Novaka. Pokojna je bila prav blaga in pridna žena in skrbna gospodinja. Gospodu županu izražamo najiskrenejše sožalje!

Sv. Ilj pod Turjakom. V nedeljo dne 26. t. m. ob 8. uri zjutraj vrši se shod S. K. Z. v St. Ilju v gostilni pri Hoferju. Govorila bodeta deželna poslanca dr. Vrestovšek in Fr. Pišek. Kmetje, pridite vsi na shod!

Celje. Na celjsko slovensko gimnazijo je imenovan za stalnega učitelja Henrik Klešnik, suplent na I. gimnaziji v Ljubljani.

Dobrna. Ko bi ne bili tako strašno resni časi, samega smeha bi se človek tolkel po kolenih nad novico, da je gospod Norbert Jahn, ki je slučajno odgovoroni urednik „Marburger Zeitung“, napadel v svojem lističu gospoda kaplana Schreinerja. Smeh nas pa lomi zategadelj, ker smo na Dobrni ravno teden dni poprej vedeli tako gotovo, kakor je Bog v

nebesih, da Marburgerca v kratkem prinese „nekaj“ iz Dobrne. Gospod Norbert Jahn so bili namreč v dobrskih toplicah in njihova družba je bil naš stari znanec — Avguštin Hazenpihl! Aha, smo rekli, sedaj pa pazimo; In res, z matematično gotovostjo je prišlo. Kakor beremo v „Slovenca“, se je zagnala Marburgerca v našega gospoda kaplana, na katerega je Avguštin še delal fulminantne napitnice. Ko dobimo v roke članek, se še kaj po domače zmemimo z gospodom Norbertom Jahnom. Za danes povemo samo to-le: ves gulaž, ki ga je papriciral g. Norbert Jahn, bodo snedli Avguštin Hazenpihl in njegovi prijatelji Gol, Wogler, Kürbüsch in drugi, in sicer tako docela, da bo krožnik čist, kakor bi ga polizala mačka. Na veselo svidenje!

Brzovlaci v Slov. Bistrici še nadalje obstoje! Okrajni zastop in mestna občina Slov. Bistrica sta vložila prošnjo na prometno ravnateljstvo južne železnice, da bi brzovlaci **Štev. 1 in 2** še nadalje obstali tudi od 1. oktobra naprej na postaji Slov. Bistrica. Prometno ravnateljstvo je tej prošnji tudi ustreglo.

Iz gornjesavinske doline. Z zadovoljstvom smo čitali v „Slov. Gospodarju“, da naši poslanci v deželnem zboru ne bodo hodili z liberalcem Kukovcem. Tako je prav! Prepričani bodite, da to odobrava vse pošteno slovensko ljudstvo. Saj je vsem znano, kako nesramno je pustil in še pusti blatiti naše poslance po liberalnih listih tisti Kukovec, general najnesramnejše stranke na svetu, ki bo morebiti sedaj beračil za podpise naših poslancev. To je tisti Kukovec, ki je imenoval Terglava za najneumnejšega človeka; „Nar. List“ in „Dnevnik“ sta pisala kmalu po 24. maju, da je Kukovec bolj učen kakor vseh naših 12 poslancev in da bo v Gradcu več dosegel kakor vsi naši skupaj. Dobro, pustite ga zdaj, naj doseže kaj za poginjavajočega liberalca, nobenega predloga mu ne podpišite, Kukovec naj bo v Gradcu velika politična prečrtana ničla, da bodo še tisti maloštevilni volilci spoznali, kako budalost so storili, ko so volili tega moža. Seveda tu ne mislimo liberalnih učiteljev, ker ti ne bodo nikoli prišli k pameti. Bilo bi pa tudi netaktilno, ko bi celo v kakšni malenkostni reči s Kukovcem skupno nastopali, ker bi stvar S. K. Z. trpela ne ravno v gornjesavinski dolini, tu liberalca itak nihče ne mara, pač pa podrugod; tu doma pobijamo to liberalno zalego, a v Gradcu bi skupno nastopali, to ne gre! Prezirajte Kukovca, če mu ni prav, pa naj gre spat! Liberalna stranka je brezverska in nemška, z njo nikjer nobenega stika; naj politično pogine!

Zreče. Dne 15. septembra ob tretji uri se je čez skomarske planine spustil močen hlišč, utrgal se je oblak. Vsled tega je Dravinja narasla malo da ni izstopila iz svoje struge. Deroča voda je bila izredno blatna, menda še nikdar ne tako. Saj tudi skoro ni bilo mogoče, ker je planino pokrivalo drevje. Za tista leta pa so posekali velik del gorovja in les sporazrezali v tukajšni parni žagi. Po goličavah, oziroma novinah danes raste oves in krompir, koder se niso zopet zasadili s šilovjem. Dotično zrahljano zemljo je sedaj naliv splavil v nižavo, v Dravinjo. Ta je ob pol peti uri zvečer postala nevarna za našo dolino. Do šestih ure je voda znižala se za en meter. Naj poročevalec pristavi, da „znanstveno“ ne more označiti mere. Ono leto so namreč v reko pred šolskim poslopjem posadili soho z merilom za vodo; letos so steber pustili, a merilo odstranili, češ, da dosedanje merjenje vode v Dravinji že zadostuje za rabo vremenoslovcev. Ker so torej opustili „vodomerno postajo“, vsled tega ne moremo s številkami visokosti vode v reki določiti natančno. Po naši občini so oblaki samo nekoliko začeli škropiti, dalje ob toku reke svet ni dobil nobene rose. In pred mrakom smo po vrhu Roglje in okoli v Skomru videli tla v belini, to je posipano s točo. Ni nemogoče, da bi se s temi vrsticami menda vstreglo radovednost prebivalcev ob Dravinji proti Ptuj, ki so ob sicer lepem vremenu gledali vodo drzno in motno, kakor po kakšnem hlišču.

Poljskava-Konjice. Poslanca Pišek in Novak sta posredovala pri cesarskem namestniku Clary zaradi preložitve državne ceste od Gornje Poljskave v Konjice. Oviré delajo tržani v Konjicah. Namestnik je obljubil svojo pomoč in svetoval, da poslanca intervenirata tudi pri dunajski vladi.

Shod političnega društva v Trbovljah dne 19. t. m. se je vršil v telovadnici Orla ob nekoliko manjši udeležbi kot je tu navadno; bil je prekasno sklican, vrhutega pa je bilo mnogo zadržanih. Predsedoval je gospod Ivan Zupan sen., podpredsednik je bil gospod Ivan Bruneč, obadva načelnika kršč.-soc. delavskega društva pazniškega, oziroma rudarskega, zapisnikar je bil gospod Ivan Zupan jun. Poročal je državni poslanec dr. Benkovič o političnem položaju, posebno o davčnih načrtih vlade, o državnem in deželnem zboru, ožigosal dvoumno taktiko socialdemokracije proti vladi in se končno spominjal žrtev 20. septembra 1908. Zborovalci so jim trikratni slava v spomin zaklicali. Shod je poslanec izrekel zahvalo in zaupanje, odobril taktiko Slovenskega kluba in v resolucijah izrazil slovenske zahteve v deželni upravi. Navzočih je bilo nekaj liberalcev in socialdemokratov, ki so bili mirni. Prihodnji shod se vrši dne 17. oktobra t. l.

Sv. Rupert v Slov. gor. Odprto pismo Janezu Cuček, kmetu v Sp. Voličini. Ako ste vi s svojim sinom Janezom dopisniku zadnjih št. „Nar. Lista“ od Sv. Ruperta v Slov. gor. dali tako napačne in

formacije, Vas resnično obžalujem. Razun nas treh ni bilo takrat nikogar pri g. Solaku. Če ste bili nevoljni, ko sem Vas svaril pred liberalizmom, ki se hoče poprijemati Vaše hiše, bi mi lahko rekli, da ne sprejmete nobenega nauka, in jaz bi se bil gotovo bil poslovil. Ako pa se hudojete na mene, da sem se na večer dne 30. avgusta 1909 osebno hotel prepričati in se tudi sem prepričal, kdo, da je tako glase pri g. Solaku in to na način, ki meni ni mogel dopasti, pa Vam res ne morem pomagati. S spoštovanjem J. Pajtlar, župnik.

V Celju imamo letos 35 ljudskih in 6 meščanskih razredov. Vsega skupaj morajo torej kateheti oskrbovati v 41 razredih verouk.

Celje. Potrebo slovenščine so začeli spoznavati tudi celjski Nemci. V takoem šolskem letu bo poučevala slovenščino na nemški dekliški meščanski šoli učiteljica Globočnik. Se pač vidi, da se s samo nemščino dandanes pri nas ne more več shajati.

Celje. Südmarka je nastanila v Celju svojo knjižnico v nemški dekliški šoli — gotovo zato, da bi se dekleta že zgodaj privajala na njo. Skandall da že šola ni več varna pred nemčursko agitacijo.

Slovenjgradec. Razveselilo me je, ko sem prišel včeraj zopet po opravkih v Slovenjgradec, in slišal v Narodnem domu petje in glasne razgovore. V Narodnem domu, v katerem je vladala nad pol leta grobna tišina, je zopet živahno. Ze prvo nedeljo, odkar je nad vse postrežljivi gospod Radšel prevzel gostilno, je bilo polno kmečkega prebivalstva iz okolice v krčmi. Tako je tudi prav. Pozivljamo vse okoličane in tudi tujce, da obiskujejo je Narodni dom.

Koroško.

Celovec. Umrli je upokojeni c. kr. realni profesor gospod Tomaž Schrey v jako visoki starosti. Pokojnik je svojčas služboval v Ljubljani in je bil tam nekaj časa tudi realni ravnatelj. A pih nemške sape ga je zanesel v Celovec. Bil je starosta slovenskega kluba in v vseh narodnih krogih priljubljen in spoštovan. Bodi mu zemljica lahka in blag mu spomin!

Slovenski začne uradovati občina Jezersko, tako je sklenila v svoji zadnji seji. Ta korak te slovenske občine z navdušenjem pozdravljamo, in želimo, da bi tej občini sledile vse slovenske občine, ki še tega do zdaj niso storile.

Podlublje. Cigani se predstavljajo v nedeljo dne 26. septembra. Čisti dobiček je namenjen ondnemu Delavskemu domu.

Pliberk. Narodni dom dobi s 1. okt. t. l. novega gostilniškega najemnika v osebi g. Gašperja Roter, dosedaj gostilničarja v Mostah na Kranjskem.

St. Danijel. Poučno zborovanje priredi v nedeljo dne 26. septembra kmetijska podružnica. Govorilo se bo tudi o uporabi umetnih gnojil in se vsled tega pričakuje obilne udeležbe.

V Borovljah v Rožu so ustanovili Slovensko lovsko društvo, ki se imenuje „Diana.“

Zveza slovenskih županov se snuje na Koroškem. Vzgojiti nam je dobrih slovenskih občinskih tajnikov.

Iz sodne službe. Sodni nadsvetnik J. Schwentner v Celovcu je imenovan svetnikom graškega nad-sodišča.

Kneža. Na praznik rojstva D. M. je bil na grozen način umorjen posestnik Janez Glabonjak od svojega lastnega hlapca. Hlapec je z drugimi kegljal ter vedno izgubival. To ga je zelo razkačilo, je šel domov kjer je strašno razbijal. Gospodarja, ki je v tem prišel hlapcu v bližino, je istu udaril z ostro motiko po glavi in mu jo popolnoma prebil. Glabonjak zapušča ženo in tri otroke. Morilec so že spravili v zaslužen pokoj.

Šteben pri Beljaku. Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem priredi v nedeljo dne 26. septembra popoldne ob 3. uri shod v Štebnu pri Beljaku v gostilni gospoda Müllerja, po domače Urbana. Na dnevnem redu je poročilo: Politični in narodni položaj, poročata posl. Grafenauer in dr. Breje.

Kranjsko.

V Kranju se vrši dne 20. septembra shod pri-stašev S. L. S. v Ljudskem domu. Govorijo poslanci Demšar, Jarc in Zabret.

V Metliki je umrl Leopold Gangl, oče deželnega poslanca Engelberta Gangla.

Vrhnika. Dne 16. septembra se je vršila javna skušnja na vrhniški mlečarski šoli. Izkušnji je predsedoval deželni glavar pl. Šuklje, ki je razdelil spričevala. Izrekel je zahvalo učiteljstvu in čestital mladeničem k lepim uspehom, o katerih je dala skušnja najboljši dokaz. Deželni glavar se je jako priznalno izrekel o lepi ureditvi in umnem vodstvu te šole ter izjavil, da se morajo take ljudstvu res koristne šole ustanoviti tudi v drugih zato primernih krajih na Kranjskem.

V Kostanjevici na Dolenjskem je udarila stre-la v hišo Franca Črnetiča. Zgorelo je ostrešje in nekaj hišne oprave. Škoda znaša 1500 K, kar ga zadene tem huje, ker ni bil nič zavarovan. — Za okrožnega zdravnika v Kočevju je imenovan dose-danji praktični zdravnik v Trzinu, dr. Otokar Hawlina. — Franc Birjan v Spodnji Šiški je izkopal zelo velik krompir. Ko ga je stehal, je videl v svoje začudenje, da tehtal 99 dkg.

Primorsko.

Liberalno-agrarni kandidat Andrej Vrtovec v Tolmini je odstopil od kandidature.

Župani in podžupani komenskega okraja so se soglasno izrekli za kandidata Slov. ljud. stranke g. Alojzija Jeriča, posestnika v Kobdilju, ki je jako spoštovan in ugleden mož. — Za kandidata v kmečkih občinah tolminskih starešinstva v Cerknem za g. Antona Kosmača, župana v Cerknem.

Ajdovščina. Sokolska slavnost se je na mali Šmaren vršila v Ajdovščini. S svojo telovadbo so se sokoli popolnoma biamirali. Pokazali so se samo s svojo surovo oliko, s katero so obsipali navzoče Orle. Iz tega je razvidno, kako oliko se naučijo v sokolskih organizacijah.

Protestni shod proti premestitvi učiteljskega se je vršil v četrtek v goriškem „Nar. Domu“ popolnoma mirno. Lahko se nameravali demonstrirati, pa so se zbalii mnogoštevilnih Slovencev, ki so prihajali na shod.

Veleizdajniški proces.

Zagovornik dr. Hinkovič se je v svojem nadalj-nem zagovoru popisal Nastičev značaj. Dokazal je, da je Nastič slaba priča, ki se da vedno od vsakogar podkupiti in ki je vedno menjaval svojo barvo, kakor mu je pač kazalo. Se celo državni pravdnik, ako bi hotel pravilno postopati, bi moral priznati, da je Nastič res zelo dvomljiva priča.

O Pribeževičih je povedal, da so torej Nastičeve izpovedbe v tem popolnoma neresnične. Vprašal je dalje, ali se naj to že imenuje veleizdajstvo, če kdo reče kakemu kraju Mali Belgrad? In kako se tudi mora preganjati obtožene radi idej, ki so jih širili drugi? Drž. pravdnik je dejal, da glavne krivice soiti poslanska imuniteta.

Branitelj dr. Budisavljevič se je tudi baval z izpovedbami Nastiča in z okrožnico. Naglašal je, da je hrvatsko ljudstvo vedno zvesto dinastiji in monarhiji, ter ni res, da bi bilo upiranje prebivalstva naperjeno proti monarhiji.

Med dr. Hinkovičem, ki je zopet spregovoril, in državnim pravdnikom je prišlo do hudih preprirov. Tudi predsednik se je postavil na stran drž. pravdnika in pozval zagovornika, da konča svoj govor.

Dr. Hinkovič se ni dal ugnati; Dejal je: Če je stremljenje po narodnem in kulturnem edinstvu zločin, potem bi moralo tu sedeti ne 53, ampak 10 milijonov Srbov in Hrvatov. Končal je: Vrnite očete njihovim rodbinam, sinove materam, svečenike oltarjem, obrtnike in poljedelce obrtu in plugu in zavriskal bo ves slovanski jug, ker se našim sovražnikom ni posrečilo, razbiti bratstvo med Hrvati in Srbi.

Dr. Budisavljevič je še nato govoril o narodnostnem vprašanju.

Govoril še bodo Valerijan Pribeževič in obtoženci, ki niso bili disciplinarno kaznovani z odstranjenjem iz dvorane.

Razgled po svetu.

Ribe za vojake. V ruski armadi pridejo na jedilni list vsak teden dvakrat ribe. Prvi poskusi z ribami, ki so jih napravili pri 2. gorskem polku, so se tako izborno obnesli, da uvedejo ribe kot hrano v celi armadi, kar vojaki v obče pozdravljajo kot dobro izpremembo.

Voditelji socialdemokratov. Socialdemokratje imajo velike stranke davke. In kaj imajo od tega? Njih sodrugi, ki igrajo voditelje, letno živijo od tega denarja. Voditelj moravskih socijev, sodrug El-dersch, je naredil letos zabavno potovanje v Skandinavijo, sodrug Witternig, ki tudi živi samo od delavskih vinarjev, je letos na izredno dragem letovišču na otoku Korfu. Dunajski sodrug Schuhmeier hodi po lovih v gorah ter živi kot bogat kavalir, sodrug Reitzner potuje po Salckamergutu in si odpočiva v kopališču Reichenhall, sodrug Schrammel si je za to poletje postavil svoj šotor na misurin-skem jezeru v Dolomitih. Ubogi delavci pa se med tem potijo, da zaslužijo vinarje, ki jih plačujejo redno vsak teden v kaso svoje stranke.

Atilov grob — odkrit? Pri kopanju obrežja reke Maroš na Ogrskem so našli na grob, v katerem so našli moško okostje in razne dragocene okraske in dragotine iz zlata. Grob izhaja baje iz časov ljudskega preseljevanja in ogrski raziskovalci trde, da ni izključeno, da je to grob Atilov. Bomo videli, kajti Atilovih grobov se je že mnogo našlo, a pravi ni bil doslej še nobeden.

Koliko žrtev je zahteval severni tečaj? Amerikanski zgodovinar Tom Woodland je priobčil, da je v preteklem stoletju v prvih treh desetletjih žrtvovalo svoje življenje pri iskanju severnega tečaja samo 67 ljudi. V naslednjih štirih desetletjih je bilo 107 smrtnih slučajev in do začetka sedanjega stoletja je naraslo to število na 312. Orez polovico ponesrečencev, to je 52%, je bilo Amerikancev; 21% Norvežanov, 12% Dancov, 9% Francozov, 6% Nemcev; vsi drugi narodi so udeleženi le z malimi odstotki ponesrečencev. Zadnja žrtev severnega tečaja je bil Danec Mylius Erichsen, ruski baron pl. Toll in Andree. Da bi pa kaka dobro preskrbljena ekspedicija izginila brez sledu, je pa zelo izvanreden slučaj.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Proda se stroj 30 PH za paro, katerega si kupci lahko ogledajo dne 10. in 11. t. m. v parni žagi, Melje, Maribor. 198

Trgovski učenec se sprejme takoj pri tvrdki J. Golihleb, Polzela v Sav. dolini. 199

Hiša s trgovino mešanega blaga, z gostilno, prenočiščem in z malim posestvom v Podčetrčku se zaradi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj proda, ozir. odda v najem. To zadevajoča vprašanja naj se blagovoljko doposlata lastniku g. Martinu Jug, trgovcu v St. Petru pod Sv. gorami. 155

Novozidana, dvonadstropna hiša, 8 let prosta davka, s popolnoma novo opremo, lepim dvoriščem in majhnim vrtom se pod ugodnimi plačilnimi pogoji v Mariboru proda. Kje, pove upravništvo lista.

Učenca s primerno šolsko izobrazbo, kateri ima veselje do trgovine in je poštenih st. ršev, sprejme Jakob Sem, trgovina z mešanim blagom pri Sv. Frančišku Ks. v Savinski dolini.

Orgle.

Radi naprave novih orgelj v župnijski cerkvi v Cirkoveh se stare orgle z 10 registri ceno prodajo. Tozadevna vprašanja naj se naslavljajo na Josip Brandl, izdelovatelj orgelj v Mariboru. 192

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč čez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Pajk Jožef, veleposestnik, Dol pri Planini. 153

Pozor Slovenci?

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pajk, krojač, Dol pri Planini. 154

Dva dijaka se sprejemata na hrano in stanovanje pri poštenih družini. Naslov v upravništvu. 195

Sprejemata se dve gospodini iz boljše hiše ki obiskujeta šolo, na hrano in stanovanje. Pismene ponudbe pod A. P. na upravništvo „Straža“. 193

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjava, da sva odprla

ново trgovino

z manufakturnim in špeceriljskim blagom v lastni hiši (poprej Franc Praunseis junior) pri župnijski cerkvi.

Potrudila se bodeva, da bodeva slavnemu občinstvu dobro in z najnižjimi cenami postregla.

Za obilni obisk se priporoča

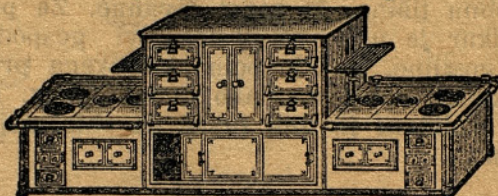
Zugmeister & Löschnigg

201

trgovca pri Sv. Jurju ob juž. žel.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Odvetnik**Dr. Alojz Bratkovič**

vljudno naznanja, da je otvoril s 1. septembrom 1909 svojo odvetniško pisarno v Slov. Gradcu.

Veliko denarja

si vsakdo prihrani, kdor kupi priznano dobro in močno blago v poštenih trgovini

Franc Kartina naslednik

JANKO ARTMAN

v St. Jurju ob južni železnici.

Velikanska zaloga najboljšega manufakturnega, špeceriljskega in železninskega blaga po čudovito nizkih cenah, vedno sveže blago.

Nikdar

vas ne bode grevalo, ako se enkrat prepričate o velikanški zalogi in čudovito nizkih cenah v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20.— franko. Posebno ugodno se kupi „Haras“ volna v vseh barvah kg. K 6.— in „Imperial“ čista volna kg. K 7.80.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke. Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah.

48

Prodajalko

v stroki mešanega blaga dobro izurjeno in trgovskega učenca ali učenko sprejme takoj tvrdka Franc Vrečko v Šoštanj-u.

Edina narodna steklarska trgovina Fran Strupl, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in pri- vatnih stavbah.

2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Hotel**Pri belem volu v Celju**

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : :

51

se priporoča za obilni obisk.